

*Mirosław Dawlewicz*¹

Centrum Polonistyczne Uniwersytetu Wileńskiego, Wilno, Litwa

Zapożyczenia leksykalne w polskiej publicystyce społeczno-politycznej na Litwie

Przed 20. laty Litwa oficjalnie stała się pełnoprawnym członkiem NATO i Unii Europejskiej. Od samego początku odzyskania przez Litwę niepodległości ważne miejsce na łamach prasy zajmował stosunek do kwestii związanych z integracją europejską oraz wejścia Litwy do członkostwa w Unii Europejskiej oraz NATO. Wiele zagadnień dotyczyło priorytetów negocjacyjnych, kampanii informacyjnej, dotyczącej UE i NATO, dostosowania prawa litewskiego oraz gospodarki do standardów unijnych. Procesy zachodzące w tym okresie w życiu społeczno-politycznym na Litwie znalazły również swoje odzwierciedlenie w zasobie leksykalnym tekstów prasowych

Wstęp

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie tzw. *internacjonalizmów*, napływ których można było zaobserwować na łamach prasy polskiej na Litwie. W literaturze przedmiotu na ogół *internacjonalizm(y)* określa się jako wyrazy międzynarodowe, występujące w wielu językach, nieznacznie różniące się formą, a wyrażające tę samą treść². Procesy internacjonalizacji słownictwa

---

1 <https://orcid.org/0000-0003-4599-4670>

2 Por. przykładowo znaczenie językoznawcze terminu internacjonalizm, które podają najnowsze słowniki PWN: Uniwersalny Słownik Języka Polskiego, pod red. S. Dubisza, Warszawa 2003, t. 2, s. 1231: 2. jęz. <<wyraz pochodzący z jednego pnia, np. z greki, i występujący w wielu językach w tym samym znaczeniu, dostosowany pod względem fonetycznym, ortograficznym i morfologicznym do systemu każdego z tych języków, np. filozofia>> oraz Wielki słownik wyrazów obcych PWN, pod red. M. Bańko, Warszawa 2005, s. 555: 2. jęz. <<wyraz zapożyczony z jakiegoś języka, np. z łaciny lub greki, do wielu innych

przebiegają współcześnie z dużą intensywnością. Termin *internacjonalizm(y)* jest w powszechnym użyciu, ma jednak nieustabilizowaną formę, zakres znaczenie; różnie jest też objaśnianie jego pochodzenia³. Tak np., Krystyna Długosz-Kurczabowa zwraca uwagę, że „w znaczeniu węższym *internacjonalizmy* to wyrazy, a w znaczeniu szerszym to znaki językowe, a więc nie tylko wyrazy, lecz także ich części, np. *internacjonalizmy formantowe*, oraz ich ustabilizowane połączenia: *internacjonalizmy frazeologiczne*. Dla jednych internacjonalizmy to podgrupa zapożyczeń, dla innych – obie te klasy wyrazów są sobie przeciwstawne. Istnieje bowiem tendencja, by zakres użycia terminu *internacjonalizm* zawęzić do językoznawstwa synchronicznego, a terminu *zapożyczenia* – do diachronicznego. Trudność jednak polega na tym, że synchroniści do wydzielenia internacjonalizmów najczęściej stosują kryteria diachroniczne: m.in. wspólne pochodzenie, analogiczny rozwój, proces zapożyczenia”⁴. Do niedawna uważano, że internacjonalizmami są wyrazy pochodzenia grecko-łacińskiego, często sztucznie konstruowane w czasach nowożytnych. Dziś pogląd ten da się utrzymać tylko w odniesieniu do słownictwa ogólnego, nieprofesjonalnego. W terminologii naukowo-technicznej do tej klasy zapożyczeń zalicza się także wyrazy o innej genezie (np. angielskie),

---

języków i mający w nich to samo znaczenie>>. Por. <https://sjp.pwn.pl/slowniki/internacjonalizm> [dostęp: 15.04.2024].

3 Szerzej o genezie, pojęciu i zakresie internacjonalizmów w artykułach: Długosz-Kurczabowa Krystyna, Geneza i rozwój znaczeń wyrazu internacjonalizm w języku polskim, [w:] Zamknięte w języku. Studia językoznawcze, red. H.Karaś, Warszawa 2004, s. 42–48; Maćkiewicz Jolanta, Wyrazy międzynarodowe (internacjonalizmy) we współczesnym języku polskim, [w:] Współczesny język polski, red. J. Bartmiński, Wrocław 1993, s. 525–532. Por. też: Waszakowa Krystyna, Przejawy internacjonalizacji w słowotwórstwie współczesnej polszczyzny, Warszawa 2005.

4 Długosz-Kurczabowa Krystyna, Geneza i rozwój znaczeń wyrazu internacjonalizm w języku polskim, [w:] Zamknięte w języku. Studia językoznawcze, red. H.Karaś, Warszawa 2004, s. 44.

używane w mało zmienionej postaci w kilku innych językach⁵. W niniejszym artykule pojęcie *internacjonalizmu* jest stosowane w znaczeniu szerokim za Krystyną Waszakową, czyli jako „...międzynarodowa jednostka językowa o różnym stopniu złożoności (wyraz, morfem lub konstrukcja), mająca formalnie i semantycznie bliskie sobie ekwiwalenty w co najmniej trzech językach, reprezentujących różne grupy ze względu na właściwą im bliskość genetyczną”⁶.

Konsekwencje językowe wszelkich zmian społeczno-politycznych i ekonomicznych w państwie najlepiej uwidaczniają się na łamach prasy, w radiu i telewizji. Jest to głównie dziennik „Kurier Wileński”, jedyny i najdłuższy ukazujący się dziennik w języku polskim na Litwie. Ponadto przedstawione przykłady wynotowano z innych pism: miesięcznika „Magazyn Wileński” (ostatni, nr 455 „Magazynu Wileńskiego” ukazał się w grudniu 2021 r.), „Tygodnika Wileńszczyzny” (z dodatkiem „Rota”).

W prezentowanym materiale leksykalnym wyraźnie rysują się warstwy i kręgi słownictwa społeczno-politycznego o międzynarodowym zasięgu w postaci internacjonalizmów leksykalnych i morfemowych (fleksyjno-słowotwórczych). Można więc wyodrębnić tu następujące grupy tematyczne, niekiedy krzyżujące się ze sobą:

pojęcia dotyczące Unii Europejskiej, jej struktur i instytucji - *akcesja, eurobiurokraci, euroentuzjaści, europarlamentarzysta, eurosceptycy, Komisja Europejska, PE//Parlament Europejski, UE//Unia Europejska, komisarz (unijny)* itd.

pojęcia związane z NATO i wojskowością - *akcesja do NATO, „Amber Hope”* (nazwa własna ćwiczeń wojskowych państw regionu Morza Bałtyckiego), *integracja euroatlantycka, NATO, Pakt Północnoatlantycki* itd.

---

5 Zob. Nowy słownik poprawnej polszczyzny PWN, red. A. Markowski, Warszawa 2000, s. 1775-1776.

6 Waszakowa Krystyna, Przejawy internacjonalizacji w słowotwórstwie współczesnej polszczyzny, Warszawa 2005, s. 29.

określenia dotyczące ekonomii, prawa, bankowości i handlu, dostosowanie do prawa i standardów unijnych (europejskich) - akcyza, budżet UE, certyfikaty, europejskie certyfikaty, euro, strefa euro (ang. euro area), eurowaluta, ombudsman, fundusz PHARE, fundusze przedakcesyjne SAPARD ISPA, fundusze unijne, koncerny, korporacja, makroekonomika itd.

nazwy kampanii informacyjnej dotyczącej struktur europejskich - referendum akcesyjne, plan Marshalla, referendum unijne, strefa Schengen, Traktat Akcesyjny, Traktat Nicejski itd.

Procesy demokratyzacyjne na Litwie, podobnie jak w innych państwach Europy Środkowej i Wschodniej, zbiegły się z okresem intensywnego rozwoju wdrażania nowoczesnych technologii, jak sieci kablowe, sprzęt audio-wizualny itd., np. *internet, systemy audiowizualne*. Dotyczy to również przemysłu reklamowego i rynekowego, np. *hit, reklamowy spot, reklamy billboardowe* i in.

Z zestawienia wyróżnionych grup tematycznych wynika jednoznacznie, że dominującą klasą leksykalną są pojęcia związane z UE, polityką oraz NATO i wojskowością. Zdecydowana przewaga formacji odnoszących się do tych pojęć jest zrozumiała, albowiem związana była z integracją i 20. przystąpieniem Litwy do Unii Europejskiej i NATO.

Z procesem internacjonalizacji analizowanego słownictwa jest związane pojawienie się w polszczyźnie nowych środków słowotwórczych i członów złożzeń. W wyniku tego procesu powstają konstrukcje hybrydalne, tj. takie, w których wykorzystywane są obce międzynarodowe cząstki słowotwórcze typu: *agro-, bio-, cyber-, euro -, e-, eko-, tele-* itd. Status elementów prefiksalnych i członów złożzeń jest często trudny do ustalenia – nie zawsze da się z całą pewnością stwierdzić, czy dana obca struktura słowotwórcza powstała na gruncie polszczyzny, czy została do niej zaadaptowana, a dopiero później nastąpiło wyodrębnienie elementu morfologicznego.

W zebranym materiale leksykalnym reprezentowane są struktury seryjne, analogiczne. Pozwoliło to wyodrębnić następujących serii:

e-

W analizowanym materiale językowym liczną grupę stanowią seryjne struktury z częstką *e-*, będącą skrótem od ang. *elektronik* jako ‘pierwszy człon wyrazów złożonych wskazujących na ich związek znaczeniowy z Internetem, a zwłaszcza z takimi jego usługami, jak poczta elektroniczna i strony internetowe’⁷. Według Marcina Zabawy, pierwszym wyrazem tego typu w języku polskim był najprawdopodobniej *e-mail*, który został zapożyczony jako całość⁸. Część wyekscerpowanych przykładów to najprawdopodobniej kalki z języka angielskiego, np. *E-bank* (ang. *e-bank*), *e-biznes* (ang. *e-business*). Zdecydowanie większą grupę tworzą wyrazy z częstką *e-* utworzone na gruncie polszczyzny, np. „*e-obywatel*” ‘określenie osób korzystających z Internetu’, *e-samorząd* ‘serwis samorządowy’, *e-Wileńszczyzna*, *e-Soleczniki*, *e-Troki*, *e-Święciany*, *e-Szyrwinty*, *e-Wilno* ‘seria nazw stron z lokalnymi wiadomościami’, *E-państwo* ‘państwo elektroniczne’, *e-prezydent* ‘portal internetowy urzędu prezydenckiego’, *e-parlament* ‘strona internetowa Sejmu’, *e-rząd* ‘portal URM’, *e-księgowość*, *e-menedżer*, *e-firma*, *e-sklep* ‘sklep, firma internetowa’, *e-wybory* ‘udział w wyborach przez Internet’, *E-demokracja*, *e-głosowanie* ‘głosowanie przez Internet’, *E-prenumerata* ‘prenumerata prasy przez Internet’, *E-wydanie* ‘strona zawierająca elektroniczne bazy danych dotyczące publikacji’, *e-zdrowie* ‘strona zawierająca elektroniczną bazę

---

⁷ *Wielki słownik angielsko-polski PWN OXFORD*, red. J. Linde-Usiekniewicz, Warszawa 2002, s. 376.

⁸ Zabawa Marcin, *Formy z częstką e- we współczesnym języku polskim*, „Poradnik Językowy” 2004, z. 5, s. 55.

danych pacjentów przychodni lekarskiej’, *e-szkola*, *e-lekcje* ‘strona internetowa szkół’, *e-hulajnoga*, „*e-taca*”⁹.

Użycie dużej liczby przykładów form z członem *e-* świadczy o tym, że w dobie obecnej są one bardzo produktywne. Częstka *e-* może być współcześnie użyta z praktycznie dowolnym rzeczownikiem w celu podkreślenia jego związku znaczeniowego z Internetem, co dobrze ilustruje poniższy cytat z dziennika „Kurier Wileński“: „E-państwo, e-prezydent, e-parlament, e-rząd – wirtualne odbicie instytucji państwowych na stałe zadomowiły się w relacjach obywatel-urząd. E-bank, e-biznes, e-księgowość, e-firma oraz wiele innych „e-...” kontynuują listę możliwości załatwiania różnych spraw przez Internet.”¹⁰.

euro-

Spora liczba wypowiedzi na tematy europejskie zaowocowała w badanym materiale słownikowym serią leksemów zawierających częstkę *euro-*. Duży wzrost popularności tych struktur również w Polsce sprawił, że były one niejednokrotnie przedmiotem wielu szczegółowych opisów¹¹. Należy jednakże podkreślić, że w zakresie analizy formalnej autorki różnią się interpretacją analizowanych struktur. Tak np., według Kowalik Krystyny “... neologizmy te sprawiają określone problemy w interpretacji ich struktury. W opisach brak jest jednomyślności, czy mamy tu do czynienia ze złożeniami, czy derywatami prefiksalnymi. Komponent *euro-* bywa nazywany formantem, formantoidem, rodzajem przedrostka,

---

⁹ Tak, np.: „E-tace” w kościołach na Litwie." [...] Możliwość dania „na tacę” kartą płatniczą jest już praktykowana w kościele św. Piotra i Pawła w Wilnie”. Zob. „Kurier Wileński” nr 3, 9/10 I 2024, s. 14.

¹⁰ „Kurier Wileński” nr 130, 13 IX 2006, s. 1.

¹¹ Tak, np.: Ryzza-Woźniak Agnieszka, *Czy euro- jest skrótem od Europa, europejski? – zagadka semantyczna*, „Poradnik Językowy” 1999, z. 8-9, s. 122–126; Kowalik Krystyna, *Euro- i „europeizacja” polskiego słownictwa*, „Język Polski” LXXXII 2002, z. 3-4, s. 81-86; Ochmann Dorota, *Nowe wyrazy złożone o podstawie zdeintegrowanej w języku polskim*, Kraków 2004 i in.

prefiksem o znaczeniu <<dotyczący Europy Zachodniej lub Unii Europejskiej>> (...), częścią, członem początkowym itp”¹². Sama autorka traktuje częśćkę *euro-* jako skróconą podstawę słowotwórczą, zachowującą semantykę w strukturze derywatów. Są one traktowane jako derywaty proste bądź złożenia. Jadacka Hanna, omawiając tendencje powojennego rozwoju systemu słowotwórczego polszczyzny, w odniesieniu do tych form zalicza je do struktur bezafiksalnych jako „...serie z powtarzającym się pierwszym składnikiem, wchodzącym do zrostu w postaci skróconej”¹³. Natomiast Kowalik Krystyna interpretuje częśćkę *euro-* głównie jako prefiks w znaczeniu ‘ten, który dotyczy Europy Zachodniej lub Unii Europejskiej’ lub jako samodzielnie znaczący leksem¹⁴. Z kolei Ochmann Dorota proponuje następującą definicję części *euro-*: „...pierwsza część wyrazów złożonych oznaczająca 1. związek drugiego członu z Europą, zwłaszcza Zachodnią, jako wspólnotą kulturową i cywilizacyjną, a także z Unią Europejską, jej strukturami i walutą (...); 2. związek drugiego członu z Europą jako kontynentem (...); 3. określony wysoki standard, nowoczesność tego, co nazywa drugi człon (...)”¹⁵. Oto niektóre wybrane przykłady z prasy: „*Euro-apteka*”//*Euro Apteka* (lit. *Eurovaistinė*, sieć aptek litewskich, działających również do niedawna na terenie Polski jako “Euro” Apteka), *Euroatlantyczny*//*euroatlantyczny*, *euroatlantyzm*, *euroatrakcja*, *euroazjatycki*, „*Eurobaltic*“, „*Eurobarometr*“, *eurobiurokraci*, *eurobus*, *eurocent*, *eurocentryzm*, *eurodeputowani*, *eurodotacje*, „*Eurodziecko*”//“*eurodziecko*“, *euroentuzjasta*, *eurointegracyjny*, *eurokandydat*, *eurokomisarz*, *euroland*, *Euroliga*, *euromandat*, *euronegociator*, *euroobligacje*, *Europarlament*,

---

¹² Kowalik Krystyna, *Euro- i „europeizacja” polskiego słownictwa*, „Język Polski” LXXXII 2002, z. 3-4, s. 85.

¹³ Jadacka Hanna, *System słowotwórczy polszczyzny (1945-2000)*, Warszawa 2001, s.

¹⁴ Kowalik Krystyna, *Euro- i „europeizacja” polskiego słownictwa*, „Język Polski” 2002, LXXXII, z. 3-4, s. 85.

¹⁵ Ochmann Dorota, *Nowe wyrazy złożone o podstawie zdezintegrowanej w języku polskim*, Kraków 2004, s. 139.

europarlamentarzysta, “*Europaszport*”//“*Europass*”//“*Europass CV*”, *Europol*, *europoseł*, *europosłanka*, *Europuls*, *Euroregion*, *euro-sceptyk*, *euro-sceptyzm*, *Eurostar*, *Eurotunel*, *eurowaluta*, *euro-wybory* itd.¹⁶ Zaznaczają się tu wyraźne odniesienia do Unii Europejskiej i integracji europejskiej oraz NATO. Nieco mniejszą grupę tworzą nazwy określające człowieka oraz ekonomię, bankowość, finanse i gospodarkę. Skromne miejsce zajmują natomiast takie kręgi tematyczne jak: handel, transport, TV i sport. Pojawiają się one nie tylko w ustabilizowanych formacjach, ale i w licznych okazjonalizmach, typu *euroatrakcja*, “*eurobratki*”, *eurochrzczyny*, “*Eurodziecko*”//“*eurodziecko*”, *eurokonkurs*, “*euroniemowlęta*”, “*euronoc*”, “*Euronoworodek*”//“*euronoworodek*”, “*Europolak*”//*Europolak*, *Europolka*, *euroszansa*, *euro-szturm* i in. Okazjonalizmy te zostały utworzone w określonej sytuacji politycznej i ekonomicznej, często w celu zwrócenia uwagi czytelnika bądź urozmaicenia tekstu prasowego. Niewątpliwie tworzeniu owych okazjonalizmów sprzyja wysoka produktywność cząstki *euro-*, tworząca ostatnio jedną z najliczniejszych serii.

cyber-, tele-, agro-, bio-, eko-

W badanym zbiorze dużą grupę stanowią też złożenia z cząstką *cyber-* jako ‘pierwszy człon wyrazów złożonych wskazujący na ich związek z informatyką, a zwłaszcza z Internetem’¹⁷ oraz *tele-* ‘pierwszy człon wyrazów złożonych wskazujący na ich związek znaczeniowy z telewizją lub telefonem’¹⁸. Są to przykładowo formacje: *cyberprzestrzeń* [kalka ang. *cyberspace*], *cyberatak*,

---

¹⁶ Prezentowane w tym artykule przykłady formacji z cząstką *euro-* nie są nowością w prasie polskiej na Litwie. W latach 90. ubiegłego stulecia w ogłoszeniach prasowych często można było spotkać propozycję wykonania *euromontu* mieszkania. Niewątpliwie, nazwa ta określała wysoki stantard życia zachodnioeuropejskiego - coś, co jest *euro-* ma dobrą jakość i kojarzy się z dobrobytem.

¹⁷ *Wielki słownik wyrazów obcych PWN*, red. M. Bańko, Warszawa 2005, s. 226.

¹⁸ Tamże, s. 1241.

cyberterroryzm, „cyberwojna“, cyberprzestępstwo; „telebomber“, telekonferencja, telemost, telenarkotyk itd.

Niezbyt długie serie tworzą popularne w ostatnim okresie formacje z częstką *agro-*, wskazujące na ich związek z rolą lub rolnictwem, np. *agrobiznes*, *agrofirma*, *agroturystyka*; formacje z częstką *bio-*, wskazujące na ich związek z życiem, żywym organizmem, procesem życiowym, np. *biodynamiczny*, *biometryczny*, *biopaliwo*, *bioenergetyczny*, *bioetanol*, *bioklasa*, *biotechnologia*, *bioubikacja* oraz formacje z częstką *eko-*, np. *ekożywność*, *ekogospodarstwo*. Częstka *eko-* wykazuje ostatnio tendencję do usamodzielniania się, świadczą o tym przykłady w rodzaju *futra eko*, *torba eko*, tj. ekologiczne, a więc nienaturalne, sztuczne.

Podsumowanie

Wzrost produktywności afiksów genetycznie obcych (*agro-*, *bio-*, *cyber-*, *e-*, *eko-*, *euro-*, *tele-*, *-ing*, *-ent*) ma związek z internacjonalizacją słownictwa, w wyniku której do systemu leksykalnego polszczyzny wchodzi jednostki niepodzielne oraz takie, które można uznać za derywaty po zastosowaniu procedur badawczych słowotwórstwa synchronicznego¹⁹. Zaprezentowane leksemy to przykłady międzynarodowych wyrazów, potwierdzające unifikacyjne tendencje w obrębie europejskiej ligi słownikowej. Według badaczy języka unifikacja ta z jednej strony „... prowadzi do coraz większego podobieństwa językowych obrazów świata, do wykształcania się podobnych schematów myślenia i rozumowania ...”²⁰, z drugiej zaś strony, „patrzac na zjawisko globalizacji języka z perspektywy pragmatycznej, tzn. skuteczności różnych aktów

---

¹⁹ Zob. Jadacka Hanna, *System słowotwórczy polszczyzny (1945-2000)*, Warszawa 2001, s. 87.

²⁰ Maćkiewicz Jolanta, *Wyrazy międzynarodowe (internacjonalizmy) we współczesnym języku polskim*, [w:] *Współczesny język polski*, red. J. Bartmiński, Wrocław 1993, s. 525.

mowy, można stwierdzić, że należałoby zachować pewną rezerwę w stosowaniu internacjonalizmów²¹.

Bibliografia

- Długosz-Kurczabowa Krystyna, Geneza i rozwój znaczeń wyrazu internacjonalizm w języku polskim, [w:] *Zamknięte w języku. Studia językoznawcze*, red. H.Karaś, Warszawa 2004, s. 42–48.
- Jadacka Hanna, *System słowotwórczy polszczyzny (1945-2000)*, Warszawa 2001.
- Janota Anna, Ze zjawisk współczesnego języka polskiego: internacjonalizmy jako przejaw globalizacji, [w:] „*Postscriptum*“ 2003, z. 1–2, s. 138–147.
- Kowalik Krystyna, 2002, Euro- i „europeizacja” polskiego słownictwa, „*Język Polski*” LXXXII, z. 3-4, s. 81-86.
- Maćkiewicz Jolanta, 1993, Wyrazy międzynarodowe (internacjonalizmy) we współczesnym języku polskim, [w:] *Współczesny język polski*, red. J. Bartmiński, Wrocław, s. 525-532.
- Nowy słownik poprawnej polszczyzny PWN, red. A. Markowski, Warszawa 2000.
- Ochmann Dorota, *Nowe wyrazy złożone o podstawie zdeintegrowanej w języku polskim*, Kraków 2004.
- Ryza-Woźniak Agnieszka, Czy euro- jest skrótem od Europa, europejski? – zagadka semantyczna, „*Poradnik Językowy*” 1999, z. 8-9, s. 122–126.
- Słownik Języka Polskiego PWN <https://sjp.pwn.pl/slowniki/internacjonalizm> [dostęp: 15.04.2024].
- Uniwersalny słownik języka polskiego, red. S. Dubisz, Warszawa 2003.
- Waszakowa Krystyna, *Przejawy internacjonalizacji w słowotwórstwie współczesnej polszczyzny*, Warszawa 2005.
- Wielki słownik angielsko-polski PWN OXFORD, red. J. Linde-Usiekniewicz, Warszawa 2002.
- Wielki słownik wyrazów obcych PWN, red. M. Bańko, Warszawa 2005.
- Zabawa Marcin, *Formy z cząstką e- we współczesnym języku polskim*, „*Poradnik Językowy*” 2004, z. 5, s. 55-60.

---

²¹ Janota Anna, *Ze zjawisk współczesnego języka polskiego: internacjonalizmy jako przejaw globalizacji*, [w:] „*Postscriptum*“ 2003, z. 1–2, s. 138–147.

Lexical loanwords in Polish socio-political press in Lithuania

Summary

Linguistic consequences of various socio-political and economic changes in the country are mostly revealed in press, radio and television. The aim of the article is to present and analyze internationalisms, which are recently observed in the Polish press in Lithuania. As a result, hybrid constructions emerged, i.e. constructions in which foreign international elements of word formation such as: agro-, bio-, cyber-, eko-, euro-, e-, tele-, etc are found. Lexems, presented in the article, are good example of international words being an evidence of unified tendencies within European lexical division.

Keywords: Polish press in Lithuania, socio-political lexis, international elements of word formation

Leksikos skoliniai lenkų socialinėje-politinėje publicistikoje Lietuvoje

Santrauka

Įvairių socialinių-politinių ir ekonominių pokyčių šalyje lingvistinės pasekmės dažniausiai atskleidžiamos spaudoje, radijuje ir televizijoje. Šio straipsnio tikslas – pateikti ir išnagrinėti naujų sudurtinių žodžių grupę, kurie pastaruoju metu, kaip galima pastebėti, tampa vis gausesni Lietuvos lenkų spaudos puslapiuose. Dėl to randasi hibridinių konstrukcijų, t. y. tokių konstrukcijų, kuriose vartojami tarptautiniai žodžių darybos sandai, tokie kaip antai: agro-, bio-, cyber-, eko-, euro -, e-, tele- ir kt. Šiame straipsnyje pateikiamos leksemos – tai tarptautinių žodžių pavyzdžiai, patvirtinantys europietiškos leksikos skirstymo tendencijų kryptis.

Raktažodžiai: lenkų spauda Lietuvoje, socialinė-politinė leksika, tarptautiniai žodžių darybos elementai

Zapózyczenia leksykalne w polskiej publicystyce społeczno-politycznej na Litwie

Streszczenie

Procesy zachodzące w życiu społeczno-politycznym i gospodarczym w kraju znalazły również swoje odzwierciedlenie w języku prasy, radiu i telewizji. Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie oraz analiza grupy złożzeń, których napływ można ostatnio zaobserwować na łamach prasy polskiej na Litwie.

Artykuły naukowe

W wyniku tego procesu powstają konstrukcje hybrydalne, tj. takie, w których wykorzystywane są obce międzynarodowe części słowotwórcze typu: agro-, bio-, cyber-, eko-, euro-, e-, tele- itd. Zaprezentowane leksemy to przykłady międzynarodowych wyrazów, potwierdzające unifikacyjne tendencje w obrębie europejskiej ligi słownikowej.

Słowa kluczowe: prasa polska na Litwie, leksyka społeczno-polityczna, formacje słowotwórcze internacjonalizmów